

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

E-PORADNIK POWIATU ŁĘCZYŃSKIEGO

WYDANIE II

pomocprawna.oic.lublin.pl
powiatleczyński.pl
www.oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków
Wspomagania Rozwoju Gospodarczego
„OIC Poland” w Lublinie

PORADNIK PRZYGOTOWANY W RAMACH ZADANIA PUBLICZNEGO REALIZOWANEGO W FORMIE POWIERZENIA
ZADANIA PRZEZ ZARZĄD POWIATU ŁĘCZYŃSKIEGO

Wydawca:

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland”
z siedzibą w Lublinie,
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
e-mail: sekretariat@oic.lublin.pl
www.oic.lublin.pl

Publikacja bezpłatna.

E-Poradnik przygotowany w ramach umowy zawartej z POWIATEM ŁĘCZYŃSKIM z dnia 11.12.2018r.
POD TYTUŁEM " Prowadzenie Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Powiecie Łęczyńskim w 2019 roku".

Realizatorzy Projektu:

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” z siedzibą w

Lublinie

ul. Gospodarcza 26, 20-213 Lublin

www.oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków
Wspomagania Rozwoju Gospodarczego
„OIC Poland” w Lublinie

Praca zbiorowa

Autorzy:

Paweł Włoch – Adwokat
Anna Rentflejsz – Radca Prawny
Katarzyna Lalak – Radca Prawny

Lublin, lipiec 2019

Spis treści

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, edukacja prawna	3
2. Umowa poręczenia jako forma zabezpieczenia wiarygodności	5
3. Pomoc społeczna – kto i kiedy może otrzymać świadczenia z pomocy społecznej?	8
4. Skazanie bez rozprawy w trybie art. 335 kodeksu postępowania karnego – przesłanki, tryb orzekania oraz korzyści dla skazanego	12

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, edukacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Miejsca świadczenia pomocy:

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
Poniedziałek	09:00-13:00	Urzędu Gminy Cyców przy ul. Chełmskiej 42, 21-070 Cyców.
Wtorek	12:00-16:00	Urzędu Gminy Cyców przy ul. Chełmskiej 42, 21-070 Cyców.
Środa	09:00-13:00	Urzędu Gminy Cyców przy ul. Chełmskiej 42, 21-070 Cyców.
Czwartek	09:00-13:00	Urzędu Gminy Cyców przy ul. Chełmskiej 42, 21-070 Cyców.
Piątek	09:00-13:00	Urzędu Gminy Cyców przy ul. Chełmskiej 42, 21-070 Cyców.

Zapisy na wizyty:

Termin wizyty ustalany jest telefonicznie pod nr **(81) 531 52 81**

Na jaką pomoc możemy liczyć?

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- ✓ poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym
- ✓ oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym
- ✓ w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym,
- ✓ wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
- ✓ przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym,
- ✓ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
- ✓ nieodpłatną mediację (świadczona od roku 2020).

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych:

- ✓ z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Kto może skorzystać?

Z porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na odpłatne porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Inne informacje

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie porad. Osobom, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub osobom doświadczającym trudności

w komunikowaniu się – po uprzednim zgłoszeniu ww. faktu pod wskazany nr telefonu oraz złożeniu ww. oświadczenia wraz ze wskazaniem okoliczności uzasadniających udzielenie porady poza punktem – może zostać udzielona porada za pomocą środków porozumiewania się na odległość w umówionym terminie.

Edukacja prawna

Edukacja prawna jest procesem ustawicznym, prowadzonym wobec obywateli w każdym wieku. Edukacja młodzieży szkolnej obejmuje wiedzę na temat podstawowych praw oraz obowiązków, funkcjonowania profilaktyki i zwalczania przestępstw a także funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Ma ona na celu zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu oraz uwrażliwieniu na potrzebę zachowania porządku prawnego.

Szczególną wartość w edukacji prawnej mają metody aktywizujące oraz zajęcia praktyczne poruszające zagadnienia prawne. Pozwalają one uczniom skonfrontować ich dotychczasowe doświadczenie i poglądy z uniwersalnymi wartościami oraz literą prawa. To wyposaża ich w wiedzę i kształtuje umiejętność rozwiązywania problemów.

2. Umowa poręczenia jako forma zabezpieczenia wierzytelności

Zawarcie umowy cywilnoprawnej skutkuje powstaniem po stronie dłużnika obowiązku spełnienia świadczenia. Niejednokrotnie osoba dłużnika może okazać się niewypłacalna, dlatego też wierzyciel celem zabezpieczenia swoich interesów sięga do instytucji poręczenia. Stanowi ona jedną z metod zabezpieczenia wierzytelności, której celem jest zarówno wzmocnienie odpowiedzialności dłużnika wobec wierzyciela, jak również wpływa na wiarygodność osoby zobowiązanej do spełnienia świadczenia.

Czym jest umowa poręczenia i kto może być stroną tego stosunku prawnego?

Poręczenie jest umową uregulowaną w art. 876 - 887 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 876 k.c. poręczenie jest umową, w której poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik tego zobowiązania nie wykonał.

Stosunek poręczenia powstaje na podstawie umowy zawartej pomiędzy poręczycielem i wierzycielem. Dłużnik nie jest stroną przedmiotowego stosunku prawnego, co więcej jego zgoda na zawarcie umowy poręczenia nie jest potrzebna, nie musi on wiedzieć o poręczeniu, a nawet taka umowa może być zawarta wbrew jego woli. Stronami umowy poręczenia mogą być wszelkie podmioty prawa cywilnego, a mianowicie zarówno osoby fizyczne, jak również osoby prawne.

Niezbędnym elementem umowy jest oświadczenie stron z którego wynika, że poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela, że wykona on określone zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik główny go nie wykonał. Zobowiązanie wynikające z umowy poręczenia powinno dokładnie określać zarówno osobę wierzyciela jak i dłużnika podstawowego stosunku zobowiązaniowego. Oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie, natomiast oświadczenie wierzyciela o przyjęciu poręczenia może być złożone w dowolnej formie (także w sposób dorozumiały np. poprzez przyjęcie dokumentu zawierającego oświadczenie woli poręczyciela).

Podstawową cechą umowy poręczenia jest jej akcesoryjność. Zobowiązanie poręczyciela jest zależne od istnienia, ważności i zakresu zobowiązania głównego i zasadniczo dzieli jego los, a mianowicie zobowiązanie poręczyciela wygasa, gdy wygaśnie zobowiązanie główne bez względu na podstawę z jakiej to nastąpi. Wyjątkiem jest jedynie przypadek unormowany w art. 887 k.c., zgodnie z którym w razie poręczenia za dług osoby, która nie mogła się zobowiązać z powodu braku zdolności do czynności prawnych, poręczyciel powinien spełnić świadczenie jako dłużnik główny, jeżeli w chwili poręczenia o braku zdolności tej osoby wiedział lub z łatwością mógł się dowiedzieć.

Ustawowa definicja umowy poręczenia nie zawiera postanowienia w przedmiocie odpłatności poręczenia, nie oznacza to jednak, że poręczenie zawsze musi być udzielone nieodpłatnie. W większości przypadkach poręczycielowi nie przysługuje wynagrodzenie z tytułu zawartej umowy ani od dłużnika ani od wierzyciela, jednakże strony mogą w umowie ustalić wielkość wynagrodzenia należnego poręczycielowi.

Należy podkreślić, że poręczyciel jest zobligowany do spełnienia świadczenia dopiero w momencie powstania wymagalności długu głównego, tj. z chwilą opóźnienia się dłużnika głównego ze spełnieniem świadczenia, chyba że strony postanowiły inaczej. Co więcej, ustawodawca nakłada

na wierzyciela w art. 880 k.c. obowiązek niezwłocznego powiadomienia poręczyciela o opóźnieniu dłużnika głównego ze spełnieniem świadczenia.

Co może być przedmiotem poręczenia?

Przedmiotem poręczenia może być każde zobowiązanie dłużnika bez względu na jego źródło (umowa, jednostronna czynność prawna, inne zdarzenie jak np. czyn niedozwolony) oraz bez względu na to, czy jest to zobowiązanie pieniężne czy niepieniężne. Można poręczyć za całe zobowiązanie albo za jego część, a także w umowie poręczenia ograniczyć odpowiedzialność poręczyciela oznaczając maksymalną wysokość odpowiedzialności.

Przedmiotem poręczenia może być dług, który już jest wymagalny (upłynął termin spełnienia świadczenia) bądź jeszcze nie jest wymagalny. Poręczeniem można objąć dług istniejący, jak również dług przyszły. Pod pojęciem „dług przyszły” należy rozumieć dług nieistniejący w chwili zawarcia umowy poręczenia. Poręczenie za dług przyszły jest jednak ograniczone poprzez konieczność wskazania górnej granicy odpowiedzialności poręczyciela. Nieskuteczne jest poręczenie za wszelkie długi przyszłe lub za wszelkie szkody, mogące powstać w przyszłości. Warunkiem ważności poręczenia jest ściśle i precyzyjne wskazanie w pisemnym oświadczeniu poręczyciela wysokości odpowiedzialności.

Ponadto poręczenie może być terminowe albo bezterminowe. Poręczenie terminowe ma miejsce, gdy poręczyciel w umowie przyjmuje na siebie odpowiedzialność do określonego terminu, natomiast bezterminowe występuje w przypadku gdy nie wskazano okresu odpowiedzialności. Należy podkreślić, że poręczenie terminowe nie podlega odwołaniu. Podobnie nieodwoływalne jest poręczenie bezterminowe za dług już istniejący. Natomiast istotnym jest, że bezterminowe poręczenie za dług przyszły może być, przed powstaniem długu głównego, odwołane w każdym czasie.

Jaki jest zakres odpowiedzialności poręczyciela?

Poręczyciel, w przypadku braku odmiennego zastrzeżenia umownego, odpowiada względem wierzyciela jak współdłużnik solidarny. Odpowiedzialność poręczyciela jak dłużnika solidarnego polega na tym, że z chwilą, gdy dług główny staje się wymagalny, wierzyciel może według swego wyboru żądać całości lub części świadczenia od dłużnika głównego i poręczyciela łącznie lub od każdego z nich z osobna, przy czym aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela obaj dłużnicy pozostają zobowiązani. Taka też definicja dłużnika solidarnego została określona w art. 366 § 1 k.c.

Natomiast zakres odpowiedzialności poręczyciela każdorazowo wynika z umowy poręczenia zarówno w zakresie wielkości zabezpieczenia oraz czasu jego trwania. Należy pamiętać jednak, że zobowiązanie poręczyciela nie może wykraczać poza zakres zobowiązania głównego, może natomiast zostać w stosunku do niego ograniczone. Nadto czynność prawna, dokonana przez dłużnika z wierzycielem po udzieleniu poręczenia, nie może zwiększyć zobowiązania poręczyciela.

Jeżeli strony umowy poręczenia nie postanowiły inaczej, odpowiedzialność poręczyciela obejmuje obok zabezpieczonego świadczenia głównego także świadczenia uboczne wynikające z ustawy lub umowy np. odsetki z tytułu opóźnienia, koszty poniesione z tytułu zabezpieczenia lub dochodzenia roszczenia, kary umowne czy też roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika głównego.

Spełnienie świadczenia przez poręczyciela zwalnia dłużnika głównego z obowiązku świadczenia wobec wierzyciela. Poręczyciel w tej sytuacji wstępuje w prawa zaspokojonego

wierzyciela do wysokości spełnionego świadczenia. Może więc żądać od dłużnika głównego wszystkiego, co sam świadczył wierzycielowi z tytułu długu głównego. A zatem w przypadku dokonania zapłaty przez poręczyciela przysługiwać mu będzie roszczenie regresowe (zwrotne) do dłużnika głównego za dokonaną na rzecz wierzyciela zapłatę.

Może zdarzyć się sytuacja, w której zarówno dłużnik, jak i poręczyciel spełnili świadczenie do rąk wierzyciela. Ustawodawca nałożył zarówno na poręczyciela jak i dłużnika obowiązek niezwłocznego poinformowania drugiego o wykonanym zobowiązaniu. W takiej sytuacji poręczyciel, który nie zawiadomił dłużnika o dokonanej przez siebie spłacie, nie może żądać od dłużnika zwrotu tego co sam wierzycielowi zapłacił. Jedyną okolicznością usprawiedliwiającą żądanie zwrotu świadczenia jest działanie dłużnika w złej wierze. Podobnie jeżeli poręczenie udzielone zostało za wiedzą dłużnika, dłużnik powinien niezwłocznie zawiadomić poręczyciela o wykonaniu zobowiązania. Gdyby tego nie uczynił poręczyciel, który zaspokoił wierzyciela, może żądać od dłużnika zwrotu tego co wierzycielowi zapłacił, chyba że działał w złej wierze.

Reasumując ostatnimi czasy w obrocie prawnym można zaobserwować wzrost stosowania zabezpieczeń wierzytelności poprzez zawieranie umów poręczenia. Instytucja ta jest z jednej strony bardzo atrakcyjna dla wierzyciela i dłużnika, a z drugiej strony często wiąże się dla poręczyciela ze sporym ryzykiem. Bardzo często poręczyciel jest przekonany, że nigdy nie zostanie pociągnięty do odpowiedzialności majątkowej, a tymczasem może zdarzyć się że wierzyciel wystąpi wobec niego ze swoim żądaniem. Aby uniknąć problemów w przyszłości, poręczyciel powinien z dużą rozważą przeanalizować umowę, ustalić dobre warunki poręczenia, a tym samym zabezpieczyć się na wypadek niewyścalfalności dłużnika.

Autor: Paweł Włoch- adwokat

3. Pomoc społeczna – kto i kiedy może otrzymać świadczenia z pomocy społecznej?

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508) „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.”.

Pomoc społeczna organizują:

- organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie),
- samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin.

Komu przysługują świadczenia z pomocy społecznej?

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
  - b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
  - c) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- przy jednoczesnym wystąpieniu **co najmniej jednego z powodów** uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;

- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodzaje świadczeń z pomocy społecznej:

- **świadczenia pieniężne:**

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

- **świadczenia niepieniężne:**

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przysługuje:

- **osobie samotnie gospodarującej**, której dochód nie przekracza kwoty **701,00 zł** (wysokość rewaloryzowana), zwanej dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej",
- **osobie w rodzinie**, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528,00 zł** (wysokość rewaloryzowana), zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie",
- **rodzinie**, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej "kryterium dochodowym rodziny"

Zgodnie z art. 8 st. 3 ustawy o pomocy społecznej za **dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania**, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu, o którym mowa powyżej nie wlicza się m.in.:

- jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;
- zasiłku celowego;
- pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty;
- wartości świadczenia w naturze;
- świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych;
- dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego;
- świadczenia wychowawczego.

Gdzie złożyć wniosek o świadczenie z pomocy społecznej?

Zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - **ośrodki pomocy społecznej**.

Właściwość miejscową gminy ustala się **według miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie**.

W przypadku **osoby bezdomnej** właściwą miejscowo jest **gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały**.

W przypadkach **szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców**, którym udzielono zgody na

pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany właściwa miejscowo jest **gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie.**

Tryb udzielenia świadczeń z pomocy społecznej

Tryb przyznania świadczenia z pomocy społecznej składa się z następujących etapów:

1. **Zgłoszenie wniosku o udzielenie pomocy:** osobiste, pisemne lub telefoniczne zgłoszenie osoby ubiegającej się o pomoc do pracownika socjalnego (zgłoszenie może nastąpić z urzędu lub może go dokonać przedstawiciel ustawowy lub inna osoba za zgodą ubiegającego się o pomoc).
2. **Sporządzenie wywiadu środowiskowego i planu pomocy:**
  - rozeznanie przez pracownika socjalnego sytuacji osobistej i rodzinnej osoby ubiegającej się o pomoc społeczną, tj. przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania, w miejscu stałego czy czasowego pobytu osoby ubiegającej się o pomoc społeczną; pracownik socjalny przeprowadzi rodzinny wywiad środowiskowy w ciągu **14 dni roboczych** od złożenia wniosku, a w szczególnie pilnych sprawach – w ciągu **2 dni**.
  - wspólne (pracownik socjalny z osobą lub rodziną) opracowanie planu pomocy.
3. **Sporządzenie decyzji o przyznaniu lub odmownie przyznania świadczenia i wydanie jej osobie ubiegającej się o pomoc społeczną,** z wyjątkiem udzielenia pomocy w formie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznanie biletu kredytowanego, które nie wymagają wydania decyzji.
4. **Realizacja przyznanych świadczeń.**

Wniosek o udzielenie świadczeń z pomocy społecznej rozpoznawany jest **bez zbędnej zwłoki**. Jednakże **załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić **nie później niż w ciągu miesiąca**, a **sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia** złożenia wniosku.

Od każdej decyzji przysługuje **prawo do odwołania do samorządowego kolegium odwoławczego** za pośrednictwem organu, który wydał decyzje **w terminie 14 dni** od daty jej otrzymania.

Autor: Anna Rentflejsz – Radca Prawny

4. Skazanie bez rozprawy w trybie art. 335 kodeksu postępowania karnego – przesłanki, tryb orzekania oraz korzyści dla skazanego

I. Skazanie bez rozprawy – informacje ogólne

Instytucja skazania bez rozprawy, o której mowa w art. 335 Kodeksu postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. ma na celu usprawnienie oraz przyspieszenie postępowania karnego. Wymaga od oskarżonego podjęcia współdziałania z organami ścigania, zapewniając mu w zamian wymierną korzyść, polegającą na możliwości wydania przez sąd na posiedzeniu niejawnym wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych przez prokuratora z oskarżonym kar i środków karnych. Przepis art. 335 kodeksu postępowania karnego w obowiązującym brzmieniu przewiduje dwa odrębne rodzaje wniosków o skazanie bez rozprawy. Jednym z nich jest przewidziany w § 2 wniosek o skazanie bez rozprawy dołączany do aktu oskarżenia w sytuacji, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości, a oświadczenia dowodowe złożone przez oskarżonego nie są sprzeczne z dokonanymi ustaleniami. Drugim zaś, przewidziany w § 1 samodzielny wniosek o skazanie bez rozprawy zastępujący akt oskarżenia, którego dodatkową przesłanką jest stwierdzenie, że oskarżony przyznaje się do winy, a w świetle jego wyjaśnień okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości. Niniejszy artykuł ma na celu omówienie podstawowych przesłanek wystąpienia z wnioskiem o skazanie bez rozprawy trybu orzekania w sprawie oraz wynikających z zastosowania tego trybu korzyści dla oskarżonego.

II. Przesłanki oraz tryb zastosowania skazania bez rozprawy

Przesłanki wystąpienia z samoistnym wnioskiem o skazanie bez rozprawy, o którym mowa w art. 335 § 1 kodeksu postępowania karnego są następujące:

- 1) Oskarżonemu zarzuca się popełnienie występku, bez względu na rodzaj zagrożenia karą, tj. czynu zabronionego zagrożonego grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000,00 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc. Nie stosuje się go do przestępstw będących zbrodnią, tj. czynów zabronionych zagrożonych karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.
- 2) Konieczne jest dokonanie przez oskarżonego z prokuratorem uzgodnień w zakresie kar i środków karnych jakie mają zostać orzeczone wobec oskarżonego. Oświadczenie oskarżonego w tym zakresie może zostać złożone ustnie do protokołu albo na piśmie.
- 3) Fakultatywnie uzgodnienie oskarżonego z prokuratorem może obejmować poniesienie przez oskarżonego kosztów postępowania (w braku porozumienia w tym zakresie o poniesieniu kosztów rozstrzyga samodzielnie sąd).
- 4) Oskarżony przyznaje się do winy, a w świetle jego wyjaśnień okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte.

W razie spełnienia ww. warunków można zaniechać przeprowadzenia dalszych czynności. Jeżeli zachodzi potrzeba oceny wiarygodności złożonych wyjaśnień, czynności dowodowych dokonuje się jedynie w niezbędnym do tego zakresie. W każdym jednak wypadku, jeżeli jest to konieczne dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, należy przeprowadzić w niezbędnym zakresie czynności procesowe, a zwłaszcza dokonać oględzin, w razie potrzeby z udziałem biegłego, przeszukania lub czynności wymienionych w art. 74 § 2 pkt 1 kodeksu postępowania karnego w stosunku do osoby podejrzanej, a także przedsięwziąć wobec niej inne niezbędne czynności, nie wyłączając pobrania krwi, włosów i wydzielin organizmu.

Jeżeli chodzi o przesłanki wystąpienia z wnioskiem o skazanie bez rozprawy w trybie art. 335 § 2 kodeksu postępowania karnego, tj. wnioskiem załączonym do aktu oskarżenia, są one analogiczne jak wskazane powyżej, a tym zastrzeżeniem, że nie jest konieczne przyznanie się oskarżonego do winy. Ustalenia wymaga jedynie, że oświadczenia dowodowe podejrzanego są niesprzeczne z dokonanymi ustaleniami. Zatem przy wskazanym wniosku stwierdzenie braku wyjaśnień powoduje automatycznie stwierdzenie spełnienia wskazanej przesłanki (por. Świecki Dariusz (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, 2019).

Prokurator, uzgadniając z oskarżonym treść wniosku, o którym mowa w § 1 lub 2, poucza go o treści art. 447 § 5 kodeksu postępowania karnego, z którego wynika, że w razie skazania bez rozprawy, niedopuszczalne jest powoływanie w apelacji zarzutów wymienionych w art. 438 pkt. 3 i 4 kodeksu postępowania karnego (czyli powoływanie się na błąd w ustaleniach faktycznych oraz na rażąco niewspółmierność kary, środka karnego lub innego środka).

III. Korzyści dla oskarżonego wynikające ze skazania bez rozprawy

W wypadku wystąpienia z wnioskiem o skazanie bez rozprawy, postępowanie dowodowe już na etapie postępowania przygotowawczego podlega ograniczeniu i czynności dowodowych dokonuje się jedynie w niezbędnym zakresie. W wypadku uwzględnienia wniosku przez sąd, nie przeprowadza się rozprawy zaś sprawa rozpoznana jest na posiedzeniu, na którym mają prawo wziąć udział prokurator, oskarżony oraz pokrzywdzony. Na posiedzeniu nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie orzeka wyrokiem ustaloną z oskarżonym na karę lub środki karne. Uwzględnienie wniosku jest możliwe tylko wówczas, jeżeli nie sprzeciwi się temu pokrzywdzony, należycie powiadomiony o terminie posiedzenia. Ponadto, sąd może uzależnić uwzględnienie wniosku o skazanie bez rozprawy od naprawienia szkody w całości albo w części lub od zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, jak również uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego. Podstawową korzyścią wynikającą z zastosowania instytucji skazania bez rozprawy jest znaczne przyspieszenie, uproszczenie i odformalizowanie postępowania, jak również możliwość negocjowania z prokuratorem kary oraz środków karnych, jakie mają zostać orzeczone w stosunku do oskarżonego. Powyższe rozwiązanie jest o wiele korzystniejsze niż prowadzenie skomplikowanego postępowania dowodowego oraz długotrwałego procesu, którego wynik jest niewiadomy, bowiem daje oskarżonemu pewność co do rozstrzygnięcia, które zapada w krótkim czasie.

Autor: Katarzyna Lalak – Radca Prawny